

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W GDAŃSKU

LGD.410.7.3.2024

Pani
Krystyna Danilecka-Wojewódzka
Prezydent Miasta Słupska

Urząd Miejski w Słupsku
Plac Zwycięstwa 3
76-200 Słupsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/076 – Realizacja Programu "Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym"

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Słupsku ¹ , Plac Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Danilecka-Wojewódzka, Prezydent Miasta Słupska ² od 21 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie gminy do złożenia wniosku o przyznanie grantu w ramach Programu „Granty PPGR”. 2. Realizacja umowy o powierzenie grantu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2024 (II kwartał). Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LGD/53/2024 z 18 marca 2024 r. oraz nr LGD/140/2024 z 24 września 2024 r. (akta kontroli str. 1-3, 618-619)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Prezydent Miasta.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Urzędzie przygotowano proces naboru osób uprawnionych do udziału w Projekcie grantowym „Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”⁵ oraz zrealizowano go na podstawie umowy o powierzenie grantu⁶, w ramach którego 750 uczniów otrzymało sprzęt komputerowy.

W Urzędzie przygotowano się do złożenia wniosku o przyznanie grantu. Miasto nie dysponowało rozeznaniem w zakresie potrzeb potencjalnych beneficjentów dotyczących dostępu do sprzętu komputerowego, jednak zapotrzebowanie w takie wyposażenie na potrzeby wyeliminowania ograniczeń związanych z dostępem komputera i internetu wynikało ze składanych oświadczeń. Proces przyjmowania i weryfikacji oświadczeń dotyczących uzyskania wsparcia był obsługiwany przez pracowników Urzędu. Organizacja naboru umożliwiła terminowe złożenie wniosku o przyznanie grantu. Oszczędności uzyskane w prowadzonym zamówieniu publicznym pozwoliły na dodatkowy nabór oświadczeń i zwiększenie skali wsparcia. Oświadczenia weryfikowano prawidłowo, na podstawie dokumentów złożonych przez zainteresowanych, danych i rejestrów dostępnych w Urzędzie oraz danych pozyskanych z KOWR.

Nierzetelnie zredagowano ogłoszenie o naborze w zakresie zawarcia w nim informacji o dofinansowaniu zakupu sprzętu komputerowego, którego treść mogła wprowadzać zainteresowanych w błąd.

Projekt w ramach umowy o powierzenie grantu został zrealizowany sprawnie. Zamówienie publiczne na dostawę sprzętu komputerowego zostało udzielone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁷, w tym w zakresie trybu postępowania oraz oceny i wyboru oferty. Umowa została zrealizowana terminowo. Beneficjentom końcowym zapewniono równorzędny rodzaj sprzętu komputerowego, a także warunki do nieodpłatnego usuwania usterek sprzętu w okresie jego gwarancji. Wniosek rozliczający otrzymany grant został terminowo złożony i zawierał dane wynikające z dokumentacji źródłowej. Wprowadzono wymaganą procedurę służącą utrzymaniu efektów Programu oraz egzekwowano wynikające z niej obowiązki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie gminy do złożenia wniosku o przyznanie grantu w ramach Programu „Granty PPGR”.

Opis stanu faktycznego

1.1. Gmina Miasta Słupsk⁹ przed rozpoczęciem naboru do Programu nie prowadziła rozeznania w zakresie potrzeb dostępu do sprzętu komputerowego. Zapotrzebowanie w taki sprzęt uczniów ze szkół, dla których była organem prowadzącym, a także dostępu do internetu na potrzeby wyeliminowania ograniczeń związanych z dostępem komputera i internetu wynikał ze składanych oświadczeń.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Program.

⁶ Nr 867/2022.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz.1320, dalej: Pzp.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dalej: Miasto.

Ponadto Miasto uprzednio realizowało projekty: „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”¹⁰ oraz „Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”¹¹ w celu zapewnienia uczniom i nauczycielom warunków technicznych umożliwiających uczestnictwo w kształceniu zdalnym. Ze środków tych projektów sfinansowano zakup 55 laptopów¹², które zostały przekazane szkołom. Beneficjentem ostatecznym ww. programów byli nauczyciele i uczniowie nie mający warunków technicznych do uczestnictwa w kształceniu zdalnym. Ponadto szkołom przekazano sprzęt komputerowy, który został zebrany w ramach zbiórki prowadzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju „Inspiracje” z/s w Słupsku¹³.

(akta kontroli str. 4-60)

1.2. Miasto, przystępując do naboru do Programu, nie posiadało rozeznania w zakresie liczebności i rozmieszczenia populacji rodzin byłych pracowników Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej¹⁴ oraz nie dysponowało informacjami o potomkach tych pracowników i problemach w zakresie wykluczenia cyfrowego, przy czym do wzięcia udziału w Programie nie było wymagane rozpoznanie specyficznych problemów w zakresie wykluczenia cyfrowego wśród potomków tych pracowników.

(akta kontroli str. 4-5)

Miasto uzyskało 18 października 2021 r.¹⁵ opinię Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa¹⁶ wskazującą, że na jego terenie funkcjonowało zlikwidowane PPGR oraz występowało mienie lub nieruchomości PPGR, w tym nieruchomości zamieszkałe przez byłych pracowników¹⁷, stanowiącą potwierdzenie wiedzy posiadanej w Urzędzie w tym zakresie.

(akta kontroli str. 61)

1.3. Zadania związane z udziałem Miasta w Programie, w tym proces naboru przyjmowania i weryfikacji oświadczeń, były realizowane przez pracowników Urzędu w Wydziale Edukacji (dziewięć osób; realizacja Programu) i w Wydziale Administracyjno-Technicznym (siedem osób; postępowanie w sprawie zamówienia publicznego, konsultacje informatyczne i badanie ofert) oraz Urzędu Stanu Cywilnego (cztery osoby; weryfikacja stopnia pokrewieństwa). Nie angażowano osób i jednostek organizacyjnych spoza Urzędu.

(akta kontroli str. 62-67)

1.4. Informację o Programie, w tym o warunku zakwalifikowania do udziału w projekcie wsparcia, opublikowano na stronie internetowej Miasta oraz Miejskiego Portalu Edukacyjnego w Słupsku 22 października 2021 r. (18 dni po ogłoszeniu konkursu w ramach Programu). W ogłoszeniu poinformowano o:

¹⁰ Dalej: „Zdalna Szkoła”.

¹¹ Dalej: „Zdalna Szkoła+”.

¹² W ramach projektu „Zdalna Szkoła” Miasto zakupiło 45 laptopów, które zostały przekazane do 20 placówek oświatowych: dziewięciu szkół podstawowych i zespołu szkolno-przedszkolnego (16 szt.), trzech liceów ogólnokształcących (osiem szt.), sześciu zespołów szkół ponadpodstawowych (18 szt.) oraz specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego (trzy szt.). W ramach projektu „Zdalna Szkoła+” Miasto zakupiło 10 laptopów, które zostały przekazane do 10 placówek oświatowych: ośmiu szkół podstawowych i zespołu szkolno-przedszkolnego (dziewięć szt.) oraz specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego (jedna szt.).

¹³ Stowarzyszenie przekazało sprzęt komputerowy do 12 placówek oświatowych: dziewięciu szkół podstawowych i zespołu szkolno-przedszkolnego (73 szt.), liceum ogólnokształcącego (jedna szt.) oraz zespołu szkół ponadpodstawowych (pięć szt.).

¹⁴ Dalej: PPGR.

¹⁵ Pismo PRU.WOP.4201.13.2021.EW.3 Oddziału Terenowego KOWR w Pruszczu Gdańskim.

¹⁶ Dalej: KOWR.

¹⁷ Działki ewidencyjne po byłych PPGR przejęte do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nr: 01, 02, 07, 09, 10, 15, 16.

- uruchomieniu Programu mającego na celu wyeliminowanie ograniczeń związanych z dostępem do komputera i internetu poprzez zakup sprzętu komputerowego dla dzieci z rodzin byłych pracowników PPGR,
- dofinansowaniu, które będzie można otrzymać na sprzęt komputerowy – wskazanie to było niezgodne z Regulaminem Konkursu Grantowego¹⁸, co szerzej opisano sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- osobach uprawnionych do wsparcia, spełniających łącznie następujące kryteria:
 - a) zamieszkiwali na terenie Miasta,
 - b) byli członkiem rodziny, w której osoba spokrewniona w linii prostej pracowała niegdyś w zlikwidowanym PPGR i zamieszkiwała w miejscowości nim objętej,
 - c) nie otrzymali w latach 2020-2021 na własność albo w drodze użyczenia komputera stacjonarnego lub przenośnego będącego laptopem zakupionego ze środków publicznych lub środków organizacji pozarządowych bądź zwrotu kosztów lub dofinansowania zakupu tych rzeczy na dzień składania wniosku,
- wymaganych dokumentach¹⁹,
- miejscu i terminie ich złożenia,
- weryfikowaniu dokumentów przez pracownika Urzędu w Wydziale Edukacji,
- miejscu, z którego można pobrać wzory oświadczeń.

Wiadomość o rozpoczęciu realizacji Programu i możliwości składania dokumentów była udostępniona w okresie jego trwania również na tablicy ogłoszeń w Urzędzie. W opublikowanym ogłoszeniu zamieszczono odnośnik do strony Programu²⁰.

Nabór dodatkowy, w związku z uzyskanymi w trakcie realizacji Programu oszczędnościami, został ogłoszony 30 stycznia 2023 r. na stronie internetowej Miasta. Informacja o dodatkowym naborze była udostępniona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie. Ogłaszając dodatkowy nabór, Prezydent Miasta wskazał, iż dotyczy on przyznania wsparcia dla 20 uczniów, doprecyzowując dokumenty, jakie należy złożyć²¹. Ponadto wskazano miejsce i termin ich złożenia z zastrzeżeniem, iż oświadczenia bez wymaganych załączników nie będą przyjmowane oraz że złożenie tych oświadczeń nie jest gwarancją zakwalifikowania się do projektu.

(akta kontroli str. 68-75)

1.5. Nabór oświadczeń odbył się w terminie od 22 do 28 października 2021 r., nabór dodatkowy – w dniu 3 lutego 2023 r.

Oświadczenia w obu naborach były składane przede wszystkim w Wydziale Edukacji Urzędu, ale również za pośrednictwem poczty tradycyjnej.

Miasto nie wprowadzało procedury organizacji, naboru przyjmowania i weryfikacji oświadczeń osób zainteresowanych wzięciem udziału w Programie. Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił, że całokształt działań w wymienionym zakresie opierał się na Regulaminie Konkursu Grantowego Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR”.

(akta kontroli str. 4-5, 68-75)

1.6. Do Urzędu wpłynęło 959 oświadczeń w sprawie otrzymania sprzętu komputerowego, z których 750 zweryfikowano pozytywnie, a 209 negatywnie, z tego:

¹⁸ Dalej: Regulamin Konkursu Grantowego Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR”.

¹⁹ Oświadczenia, które będące podstawą do złożenia przez Miasto wniosku o przyznanie grantu, zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia w PPGR.

²⁰ www.gov.pl/web/cppc/wsparcie-ppgr

²¹ Dokument potwierdzający fakt zatrudnienia członka rodziny w linii prostej (rodziców, dziadków, pradiadków, opiekunów prawnych w byłych PPGR, np. kserokopia świadectwa pracy, książeczka zakładowa, legitymacja ubezpieczeniowa, zaświadczenie ZUS), kserokopia legitymacji szkolnej ucznia oraz klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych.

- w terminie pierwszego naboru wpłynęły 774 oświadczenia, z których 730 rozpatrzono pozytywnie²² i 44 negatywnie²³ (przy czym w zakresie dzieci z klas „0” uwzględniono oświadczenia w przypadku uczęszczania do oddziałów zorganizowanych przy szkołach podstawowych, natomiast odrzucano oświadczenia w przypadku uczęszczania do takich oddziałów przy przedszkolach),
- w terminie naboru dodatkowego²⁴ – 185, z których 20 wybranych w drodze losowania²⁵ przyjęto do Programu²⁶, a pozostałe 165 odrzucono,
- dzieci i uczniowie ujęci w złożonych oświadczeniach, zakwalifikowani do otrzymania wsparcia, nie zamieszkiwali poza terenem Miasta.

(akta kontroli str. 145)

Badanie 46 oświadczeń zweryfikowanych pozytywnie (w tym ośmiu oświadczeń z naboru uzupełniającego) wykazało, że:

- formularze tych oświadczeń – rodziców lub opiekunów prawnych bądź osób pełnoletniej składających oświadczenie we własnym imieniu – były prawidłowo wypełnione,
- w 45 przypadkach do oświadczenia załączono wymagane dokumenty, które wskazano w ogłoszeniu,
- wpłynęło jedno zażalenie na odmowę uwzględnienia oświadczenia, wobec braku potwierdzenia z KOWR zatrudnienia osoby spokrewnionej w zlikwidowanym PPGR – wraz z zażaleniem osoba je składająca przedstawiła dokumenty dotyczące świadczenia pracy, a przeprowadzenie ponownej weryfikacji w KOWR potwierdziło fakt tego zatrudnienia i umożliwiło udział w Programie,
- na podstawie oświadczenia i załączonych dokumentów, w tym dotyczących zatrudnienia w zlikwidowanym PPGR oraz informacji gromadzonych przez Wydział Edukacji Urzędu i Urząd Stanu Cywilnego, a także – w przypadku konieczności potwierdzenia – gromadzonych przez KOWR, możliwe było zweryfikowanie spełnienia kryteriów do otrzymania wsparcia, tj. uczęszczanie dziecka do szkoły lub osoby pełnoletniej do szkoły średniej, zamieszkiwanie ucznia na terenie Miasta, w którym funkcjonowało zlikwidowane PPGR, pokrewieństwo ucznia w linii prostej z osobą, która pracowała niegdyś w zlikwidowanym PPGR,
- weryfikowano przestrzeganie zakazu podwójnego finansowania w oparciu o zaświadczenia wydawane przez dyrektorów placówek oświatowych,
- w przypadku zakwalifikowania do udziału w Programie, informację o tym fakcie można było uzyskać telefonicznie, natomiast ostatecznym potwierdzeniem udziału w Programie było otrzymanie wezwania do odbioru sprzętu komputerowego.

²² Sześć oświadczeń dotyczyło dzieci z klas „0” przy szkole podstawowej, 555 – uczniów szkół podstawowych, 169 – uczniów szkół ponadpodstawowych, w tym 9 uczniów szkół branżowych.

²³ 10 oświadczeń dotyczyło dzieci z oddziałów przedszkolnych, 22 – uczniów szkół podstawowych, ośmiu – uczniów szkół ponadpodstawowych, w tym dwóch uczniów szkół branżowych, a także jednego ucznia uczęszczającego do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego.

²⁴ Zorganizowany po podpisaniu umowy o przyznanie grantu, wskutek powstania oszczędności w postępowaniu przetargowym.

²⁵ Losowanie przeprowadzone na zasadach określonych w Regulaminie losowania laptopów w naborze uzupełniającym w Programie pn. „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”, stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 125/E/2023 Prezydenta Miasta Słupska z dnia 20 lutego 2023 r. w sprawie powołania Komisji oraz ustalenia regulaminu losowania laptopów w naborze uzupełniającym w Programie pn. „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”.

²⁶ 16 oświadczeń dotyczyło uczniów szkół podstawowych, a czterech – uczniów szkół ponadpodstawowych, w tym jednego w tym dwóch uczniów szkoły branżowej.

Badanie 46 oświadczeń zweryfikowanych negatywnie (w tym dwa oświadczenia z naboru uzupełniającego) wykazało, że:

- 14 oświadczeń odrzucono z uwagi na brak dokumentów dotyczących zatrudnienia wstępnych w PPGR oraz braku potwierdzenia tego faktu przez KOWR,
- siedem oświadczeń rozpatrzono negatywnie z uwagi na miejsce zamieszkania ucznia poza Miastem,
- pięć oświadczeń odrzucono z uwagi na brak udokumentowania pokrewieństwa w linii prostej z osobą pracującą w zlikwidowanym PPGR,
- 11 oświadczeń rozpatrzono negatywnie z uwagi na brak statusu ucznia – w dniu złożenia oświadczenia dziecko uczęszczało do oddziału przedszkolnego, niezorganizowanego przy szkole podstawowej,
- w jednym przypadku odrzucono oświadczenie w związku z jego złożeniem po upływie terminu do składania, tj. po 5 listopada 2021 r.²⁷,
- trzy oświadczenia zostały negatywnie rozpatrzone z uwagi na ich wycofanie bądź odstąpienie od udziału w Programie,
- pięć oświadczeń odrzucono w związku z zaprzestaniem przez osoby pełnoletnie nauki w trakcie realizacji Programu,
- o negatywnym rozpatrzeniu oświadczenia w każdym przypadku informowano telefonicznie, jednocześnie przeprowadzając konsultację w zakresie uzupełnienia dokumentacji w celu ponownej weryfikacji oświadczenia.

Weryfikacja złożonych dokumentów była dokonywana przez zespół pracowników Wydziału Edukacji i zakończyła się odpowiednio: w przypadku naboru pierwotnego – 14 stycznia 2022 r., w przypadku naboru uzupełniającego – 19 lutego 2023 r.

Do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące przebiegu weryfikacji oświadczeń, a jedynie ww. zażalenie, które zostało rozpatrzone pozytywnie.

(akta kontroli str. 78-144)

1.7. Miasto złożyło terminowo, 29 października 2021 r., tj. dzień po zakończeniu naboru oświadczeń, wniosek o przyznanie grantu w ramach Programu, który obejmował 734 uczniów przewidzianych do objęcia wsparciem w postaci 726 laptopów o wartości 2,5 tys. zł każdy (łącznie 1815,0 tys. zł) oraz osiem komputerów stacjonarnych o wartości 2,5 tys. zł każdy (łącznie 20,0 tys. zł). Łączna wnioskowana wysokość wsparcia wynosiła 1835,0 tys. zł. Do wniosku dołączono zaświadczenie o wyborze Wójta i uchwałę²⁸ w sprawie powołania Skarbnika Miasta.

W związku z brakiem danych osób zakwalifikowanych do udziału w Programie, 5 stycznia 2022 r. Miasto zostało wezwane do uzupełnienia wniosku poprzez dołączenie listy uczniów z podaniem ich imion i nazwisk oraz miejsca zamieszkania, także informacji o dokonanej weryfikacji oświadczeń w zakresie kryteriów kwalifikujących do otrzymania wsparcia. W wyniku uzupełnienia, wniosek o przyznanie grantu został zaakceptowany przez Operatora²⁹ 7 lutego 2022 r., a 15 lutego 2022 r. Miasto otrzymało wezwanie do podpisania w terminie 14 dni umowy o powierzenie grantu. Komplet dokumentacji przesłano 22 lutego 2022 r., jednakże 15 marca 2022 r. Miasto zostało wezwane do skorygowania błędów formalnych uniemożliwiających podpisanie umowy o przyznanie grantu. 17 marca 2022 r. wskazane nieprawidłowości zostały poprawione, natomiast 11 maja 2022 r. do Urzędu przesłano komunikat, że dokumenty niezbędne do podpisania umowy o powierzenie grantu zostały poprawnie zweryfikowane.

²⁷ Również po upływie terminu do składania wniosków o przyznanie grantu.

²⁸ Nr III/35/2018 z 28 grudnia 2018 r.

²⁹ Partner Projektu – Politechnika Łódzka.

Zapotrzebowanie na rodzaj sprzętu komputerowego było ustalane bezpośrednio – w trakcie składania oświadczeń bądź telefonicznie – w przypadku złożenia oświadczenia za pośrednictwem poczty. Zainteresowani przy składaniu oświadczeń nie zgłosili potrzeb w zakresie zapewnienia usługi dostępu do Internetu, a także akcesoriów i oprogramowania dla niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 146-163)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Nierzetelna redakcja ogłoszenia o naborze w zakresie zawarcia w nim informacji o dofinansowaniu zakupu sprzętu komputerowego.

W ogłoszeniu dotyczącym Projektu grantowego „Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym” zamieszczono informację o dofinansowaniu, które "będzie można otrzymać" m.in. na "sprzęt komputerowy z urządzeniami peryferyjnymi i akcesoriami oraz niezbędnym oprogramowaniem, umożliwiającym pracę zdalną, w tym niezbędne akcesoria i oprogramowanie dla osób z niepełnosprawnościami (...)", co było niezgodne z §4 ust. 5 lit. b Regulaminu konkursu, według którego zainteresowani otrzymywali sprzęt lub usługi zakupione przez Gminę, a nie dofinansowanie do ich zakupu.

Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu wyjaśniała, że artykuł, który został opublikowany na stronie internetowej Miasta Słupska w sekcji Aktualności pełnił rolę informacyjną dotyczącą nowego projektu ogłoszonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ocenie Dyrektora artykuł przytaczał ogólne cele i założenia programu grantowego zgodnie z wytycznymi ze strony rządowej (w ogólnym brzmieniu) i nie stanowił ogłoszenia skierowanego bezpośrednio do rodziców. Dyrektor stwierdziła, że nie jest w nim wskazane, kto zostanie objęty wsparciem i w jakiej formie – rzeczowej czy finansowej, a ponadto wyjaśniła, iż w celu uzyskania szczegółów artykuł odsyłał do strony rządowej, na której opublikowano regulamin i wskazano, że o grant ubiegać się może gmina, a rodzice i opiekunowie otrzymują sprzęt komputerowy zakupiony przez gminę w formie darowizny rzeczowej.

Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu poinformowała również, że w okresie od rozpoczęcia gromadzenia Oświadczeń osób zainteresowanych udziałem we wsparciu w ramach ww. Programu grantowego do wydania sprzętu po naborze uzupełniającym do Urzędu Miejskiego w Słupsku wpłynęły wnioski bądź skargi dotyczące niejasności bądź niejednorodności określenia formy, w jakiej będzie zrealizowane to wsparcie.

(akta kontroli str. 68-71, 623)

W ocenie NIK nieprawidłowa redakcja ogłoszenia była działaniem nierzetelnym, bowiem jego treść mogły wprowadzać zainteresowanych w błąd.

Z uwagi na zakończenie programu oraz indywidualność jego założeń, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosku w powyższym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie przygotowano się do złożenia wniosku o przyznanie grantu. Miasto nie dysponowało rozeznaniem w zakresie potrzeb potencjalnych beneficjentów dotyczących dostępu do sprzętu komputerowego, jednak zapotrzebowanie w takie wyposażenie na potrzeby wyeliminowania ograniczeń związanych z dostępem komputera i internetu wynikało ze składanych oświadczeń. Ponadto Miasto uprzednio realizowało projekty „Zdalna Szkoła” oraz „Zdalna Szkoła+”. W proces przyjmowania oraz weryfikacji oświadczeń dotyczących uzyskania wsparcia zaangażowano pracowników odpowiednich komórek organizacyjnych Urzędu. Nabór zorganizowano w sposób umożliwiający terminowe złożenie wniosku o przyznanie grantu.

Nierzetelnie zredagowano ogłoszenie o naborze w zakresie zawarcia w nim informacji o dofinansowaniu zakupu sprzętu komputerowego, bowiem jego treść mogły wprowadzać zainteresowanych w błąd.

Miasto podjęło skuteczne działania w celu zwiększenia skali wsparcia po uzyskaniu oszczędności, organizując dodatkowy nabór oświadczeń. Objętych badaniem 46 oświadczeń zostało prawidłowo zweryfikowane na podstawie dokumentów złożonych przez zainteresowanych, danych i rejestrów dostępnych w Urzędzie oraz danych pozyskanych z KOWR. Badanie 46 oświadczeń zweryfikowanych negatywnie potwierdziło ich odrzucenie z powodu braku zatrudnienia członka rodziny w zlikwidowanym PPGR, uczęszczania dziecka do szkoły lub osoby pełnoletniej do szkoły średniej, zamieszkiwania ucznia na terenie Miasta, a także pokrewieństwa ucznia w linii prostej.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Realizacja umowy o powierzenie grantu.

2.1. Miasto 10 maja 2022 r. zawarło ze Skarbem Państwa, w imieniu którego działało Centrum Projektów Polska Cyfrowa umowę o powierzenie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”. Jej przedmiotem było przyznanie Miastu dofinansowania w kwocie 1 835,0 tys. zł, stanowiące 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu, do zakupu 726 laptopów o wartości 1 815,0 tys. zł oraz 8 komputerów stacjonarnych o wartości 20,0 tys. zł. Miasto zobowiązała się m.in. do:

- zakupu ww. sprzętu oraz przekazania sprzętu na własność i usług nieodpłatnie na podstawie stosunku prawnego,
- realizacji zakresu rzeczowego w terminie 10 miesięcy od dnia podpisania umowy,
- utrzymania efektów projektu, w tym do opracowania oraz wdrożenia procedury monitorowania utrzymania efektów przez okres dwóch lat od zakończenia projektu,
- pomiaru wartości wskaźników określonych we wniosku o przyznanie grantu – tj. wskaźników produktu oraz przedkładania przez minimum dwa lata od zakończenia projektu informacji o osiągniętych wskaźnikach na żądanie Operatora, Beneficjenta lub Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa³⁰.

Zgodnie z § 15 pkt 2 umowy o powierzenie grantu Miasto było uprawnione do wprowadzenia zmian w projekcie prowadzących do zmian wskaźników i efektów projektu w zakresie zgodnym z dokumentacją konkursową. Uzasadnienie zmiany należało przekazać wraz z wnioskiem rozliczającym grant.

W związku z dużym zainteresowaniem Programem, Miasto ze środków z oszczędności poprzetargowych dokupiło 16 laptopów, które przekazano uczniom.

(akta kontroli str. 164-187)

2.2. W związku z realizacją Programu, w 2022 r.³¹ w Urzędzie przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę 733 szt. laptopów i jednego komputera stacjonarnego. Zmiany dotyczące rodzaju sprzętu zostały

³⁰ Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

³¹ Wszczęcie postępowania poprzez przekazanie ogłoszenia do zamówienia do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej w dniu 23 czerwca 2022 r. (publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod nr 2022/S122-346225z dnia 28 czerwca 2022 r.).

dokonane po rozmowach z rodzicami, którzy pierwotnie zgłosili zapotrzebowanie na komputery stacjonarne. W treści zawartej w wyniku przeprowadzonego w trybie art. 132 Pzp postępowania umowy nr AT.ZP.29/2022 z 22 listopada 2022 r. przewidziano wynagrodzenie w kwocie 1 796,1 tys. zł.

Pismem z 23 listopada 2022 r. Wykonawca przedmiotu ww. umowy wniósł o jej zmianę w związku z oświadczeniem przedstawiciela producenta wskazującym, iż pierwotnie oferowany komputer w konfiguracji wynikającej z oferty nie będzie już produkowany i oferowany na rynku polskim. Wskutek powyższego 1 grudnia 2022 r., na podstawie art. 455 ust. 2 Pzp, zgodnie z dyspozycją § 8 ust. 3 pkt 14 ww. umowy (w treści którego Strony dopuściły zmianę umowy w przypadku, kiedy jej przedmiot został wycofany z produkcji), podpisano aneks nr 1 zmieniający przedmiot umowy na komputer o parametrach, funkcjonalności i wydajności nie gorszych niż przewidziany w ww. umowie.

W ramach powstałych oszczędności wynikających z różnicy pomiędzy kwotą przewidzianą w umowie o powierzenie grantu a kwotą wskazaną w ww. umowie, na podstawie art. 455 ust. 2 Pzp rozszerzono bez przeprowadzania nowego postępowania przedmiot zamówienia publicznego do 750 szt. komputerów, tj. 749 szt. laptopów i jednego komputera stacjonarnego. Powyższe działanie objęto podpisanym 2 grudnia 2022 r. aneksem nr 2, w którym ustalono, iż wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy wyniesie 1 835,2 tys. zł.

Miasto nie otrzymało od organizatora konkursu wytycznych w zakresie minimalnych wymagań dotyczących parametrów i wyposażenia komputerów. Ogólne wytyczne dotyczące m.in. nowego sprzętu z urządzeniami peryferyjnymi, akcesoriami oraz niezbędnym oprogramowaniem, umożliwiającym pracę zdalną oraz braku możliwości zakupu sprzętu używanego publikowane były na stronie internetowej Programu³².

Opis przedmiotu zamówienia oraz analiza potrzeb i wymagań zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia na dostawę laptopów zostały przez Urząd sporządzone 3 czerwca 2022 r., tj. po upływie niespełna dwóch miesięcy od podpisania umowy o powierzenie grantu. Spowodowane to było wykonywaniem przez pracowników innych zadań określonych ich zakresami czynności.

Analiza dokumentów postępowania wykazała, że:

- postępowanie o udzielenie zamówienia na dostawę sprzętu komputerowego zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, o którym mowa w art. 132 Pzp,
- ogłoszenie o przetargu zostało poprzedzone sporządzeniem analizy potrzeb i wymagań,
- szacunkową wartość zamówień i rodzaj zamówienia określono zgodnie z Pzp i zastosowano właściwy tryb postępowania,
- kierownik zamawiającego powołał czteroosobową komisję do przeprowadzenia postępowań spośród członków stałej komisji przetargowej wymienionych w Zarządzeniu nr 475/AT/2022 Prezydenta Miasta z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie powołania komisji przetargowej,
- w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego kierownik zamawiającego i członkowie komisji przetargowej złożyli oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 Pzp w terminach określonych w art. 56 ust. 5 i 6 Pzp,
- zamawiający prawidłowo wyznaczył terminy składania ofert,
- specyfikacja warunków zamówienia zawierała wymagane elementy,
- zamawiający zgodnie z Pzp określił kryteria oceny ofert,

³² <https://www.gov.pl/web/cppc/wsparcie-pggr>

- w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wpłynęło w terminie dziewięć ofert, z których pięć zostało prawidłowo odrzuconych z powodu niezgodności ich treści z warunkami zamówienia,
- dwukrotnie dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty: pierwotnie na podstawie kryteriów oceny ofert wskazanych w SWZ, a następnie w wyniku wyroku Krajowej Izby Odwoławczej³³ czynności badania i oceny ofert zostały powtórzone³⁴, w ramach których oferta pierwotnie wybranego wykonawcy została odrzucona, czego skutkiem był wybór oferenta, z którym podpisano umowę na dostawę zamawianego sprzętu,
- po zawarciu oraz po realizacji umów zamawiający podjął określone w Pzp działania w zakresie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia³⁵ i ogłoszenia o wyniku postępowania oraz ogłoszeń o wykonaniu umowy³⁶,
- protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzono według obowiązującego wzoru.

Decyzja w sprawie parametrów sprzętu i oprogramowania została podjęta w Urzędzie – w Referacie Informatycznym, biorąc pod uwagę możliwości jego wykorzystania do nauki, bez względu na miejsce pobytu dziecka. Specyfikację sprzętu ustalono w oparciu o informacje o maksymalnej wartości jednej sztuki sprzętu i na jej podstawie dołożono starań dobrania możliwie najlepszego sprzętu dostępnego na rynku w tej cenie.

(akta kontroli str. 188-555)

2.3. Dostawa sprzętu przez Wykonawcę nastąpiła 2 grudnia 2022 r. – 749 laptopów oraz jeden komputer stacjonarny. Sprzęt odebrano bez uwag, co potwierdzono protokołem zdawczo-odbiorczymi podpisanym przez strony umowy.

Przedmiotem umowy były:

- 1) laptopy w cenie o parametrach:
 - ekran – przekątna 15,6", matowa powłoka, rozdzielczość 1920x1080,
 - procesor – Intel Core i3-1115G4, pamięć RAM – DDR4 8 GB oraz pamięć masowa – SSD 256 GB,
 - wyposażenie – mikrofon, kamera, gniazdo słuchawkowe i mikrofonowe (combo), panel dotykowy, system operacyjny Microsoft Windows 11 Pro 64 w polskiej wersji językowej (licencja OEM³⁷), brak modemu mobilnego oraz innego oprogramowania,
 - 36 miesięczna gwarancja; wykonawca zobowiązał się na czas trwania gwarancji do nieodpłatnego usuwania usterek zgłaszanych przez przedstawiciela zamawiającego i uczestników, którym zostanie przekazany sprzęt,
- 2) komputer stacjonarny wraz z monitorem o parametrach:
 - ekran monitora – przekątna 23", matowa powłoka, rozdzielczość 1920x1080,
 - procesor – Intel Core i3-10100,
 - pamięć RAM – DDR4 8 GB oraz pamięć masowa – SSD 256 GB,
 - wyposażenie – mikrofon, kamera, gniazdo słuchawkowe i mikrofonowe (combo), panel dotykowy, system operacyjny Microsoft Windows 11 Pro 64 w polskiej

³³ Wyrok z dnia 26 września 2022 r., sygn. akt KIO 2357/22.

³⁴ Powodem unieważnienia pierwotnego badania i wyboru oferty było uwzględnienie przez Krajową Izbę Odwoławczą odwołania złożonego przez innego oferenta (Odwołujący), dotyczące dopuszczenia i wyboru przez Zamawiającego oferty wybranego oferenta (Przystępujący), nieodpowiadającej warunkom określonym w zamówieniu, która na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp powinna zostać odrzucona.

³⁵ Nr 22-685570-001 z 24 listopada 2022 r.

³⁶ Nr 00508156/01z 21 grudnia 2022 r.

³⁷ Original Equipment Manufacturer.

wersji językowej (licencja OEM), brak modemu mobilnego oraz innego oprogramowania,

- 36 miesięczna gwarancja; wykonawca zobowiązał się na czas trwania gwarancji do nieodpłatnego usuwania usterek zgłaszanych przez przedstawiciela zamawiającego i uczestników, którym zostanie przekazany sprzęt.

Weryfikację sprzętu, którą przeprowadzono bezpośrednio po jego otrzymaniu³⁸, powierzono trzem pracownikom w Referacie Informatycznym Urzędu. Polegała ona na uruchomieniu każdego laptopa, sprawdzeniu jego parametrów, kluczy systemowych oraz sprawności działania.

Sprzęt przekazano, w okresach od 12 grudnia 2023 r. do 26 stycznia 2024 r. oraz od 28 lutego do 2 marca 2024 r., na własność 750 odbiorcom ostatecznym, których oświadczenia zostały pozytywnie zweryfikowane, z tego:

- 730 odbiorcom³⁹ ujętym we wniosku o przyznanie grantu,
- 20 odbiorcom nieujętym w ww. wniosku, w związku z uzyskaniem oszczędności poprzetargowych i ogłoszeniem naboru dodatkowego,

według kolejności określonej w zaproszeniu do odbioru sprzętu opublikowanym na stronie internetowej Urzędu⁴⁰.

Laptopy wydawane były przez dwóch pracowników Urzędu na podstawie umów darowizny i załączonych do nich protokołów zdawczo-odbiorczych za okazaniem dokumentu tożsamości albo dokumentu tożsamości z pisemnym upoważnieniem.

Przy wydawaniu laptopów obdarowanym udzielano informacji o dostępie do bezpiecznego, niezbędnego do nauki oprogramowania biurowego oraz o możliwości jego samodzielnego i bezpłatnego pobrania.

(akta kontroli str. 556-581)

Analiza dokumentacji 46 spraw rozpatrzonych przez Miasto pozytywnie wykazała, że:

- 1) wszyscy obdarowani zawarli z Miastem umowy darowizny, określające warunki przeniesienia na własność sprzętu zakupionego w ramach Programu,
- 2) odbiór sprzętu nastąpił w dniu podpisania ww. umowy i został potwierdzony protokołem zdawczo-odbiorczym stanowiącym załącznik nr 1 do ww. umowy.

(akta kontroli str. 582-586)

2.4. Do Urzędu nie wpłynęły skargi, wnioski ani petycje dotyczące realizacji projektu oraz zgłoszenia problemów z użytkowaniem przekazanego sprzętu. Zgodnie z warunkami gwarancji problemy techniczne użytkownicy mogli zgłaszać bezpośrednio do serwisu producenta.

W Urzędzie nie prowadzono działań w celu przygotowania dzieci i uczniów do właściwego wykorzystywania przekazanych laptopów. Przygotowanie do użytkowania zostało zrealizowane przez szkoły, w których dzieci się uczyły, na zajęciach z informatyki, w ramach których nauczano korzystania z komputerów w celach szkolnych.

2.5. Urząd złożył wniosek rozliczający grant 9 marca 2023 r., tj. w terminie określonym w § 5 umowy o powierzenie grantu (10 miesięcy od dnia zawarcia umowy). We wniosku wykazano – zgodnie z danymi wynikającymi z dokumentów źródłowych oraz ewidencji księgowej – wydatki kwalifikowalne w kwocie 1 832,9 tys. zł.

³⁸ Od 2 do 11 grudnia 2022 r.

³⁹ 729 osób oraz jedna osoba, która wniosła uwzględnione zażalenie; pięć uprzednio zgłoszonych pełnoletnich osób zaprzestało nauki, a wobec sprzęt ten nie został wydany.

⁴⁰ Od 12 do 20 grudnia 2022 r. oraz 23 lutego 2023 r.

W celu prawidłowego rozliczenia dotacji, 748 szt. laptopów rozliczono w kwocie 2,4 tys. zł (1 828,1 tys. zł), jeden laptop został rozliczony w kwocie 2,3 tys. zł, a komputer stacjonarny – do kwoty 2,5 tys. zł. Miasto dokonało zwrotu pozostałej kwoty niewykorzystanej dotacji.

(akta kontroli str. 587-594)

Ostatecznie z otrzymanych w ramach Programu środków zostało zakupionych 749 szt. laptopów oraz jeden komputer stacjonarny. Nie wystąpiło zjawisko zwrotu zakupionych komputerów.

Wniosek został uzupełniony na wezwanie Operatora z 8 maja 2023 r., które dotyczyło korekty opisu rozliczenia dotacji w związku z pokryciem części wydatków na komputer stacjonarny z budżetu Miasta. Korektę przekazano we wskazanym przez Operatora terminie, tj. 15 maja 2023 r. (siedem dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania) za pośrednictwem weryfikatora wniosku.

Wniosek rozliczający został zatwierdzony przez Operatora 15 maja 2023 r. Operator nie nałożył na Miasto korekty finansowej ani nie stwierdził nieprawidłowego wykorzystania dofinansowania.

(akta kontroli str. 595-604)

2.6. Procedura weryfikowania i monitorowania efektów Programu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” w Mieście – wymagana § 13 ust. 1 umowy o powierzenie grantu – została przyjęta Zarządzeniem⁴¹ Prezydenta Miasta z 15 września 2022 r.⁴² W procedurze monitorowania zobowiązano rodziców, opiekunów prawnych i pełnoletnich uczniów, którzy podpisali umowy darowizny, do dwukrotnego złożenia oświadczeń o użytkowaniu otrzymanego sprzętu – w listopadzie 2023 r. i 2024 r. W celu weryfikowania i monitorowania efektów projektu Miasto zastrzegło sobie prawo do żądania w okresie utrzymania efektów Programu okazania przekazanego sprzętu celem dokonania oględzin w wyznaczonym terminie.

W umowach darowizny obdarowani potwierdzali zapoznanie się z obowiązkiem złożenia oświadczenia o użytkowaniu otrzymanego sprzętu oraz z konsekwencjami jego niezłożenia.

Procedurą monitorowania w zakresie egzekwowania oświadczeń składanych w 2023 r. objęto wszystkich obdarowanych. W aktach spraw znajdowały się złożone osobiście, listownie bądź drogą elektroniczną oświadczenia użytkowników sprzętu komputerowego. Według stanu na 3 lipca 2024 r. Miasto skorzystało z prawa do kontroli sprzętu wydanego w ramach Programu w przypadku 10 osób poprzez żądanie jego okazania w trakcie składania po terminie oświadczenia o użytkowaniu sprzętu komputerowego.

Analiza dokumentacji spraw rozpatrzonych pozytywnie w zakresie przestrzegania postanowień procedury monitorowania wykazała, że oświadczenia zawierały dane o osobie użytkującej i numerze umowy, na podstawie której wydano sprzęt.

(akta kontroli str. 605-610)

2.7. W Urzędzie nie prowadzono kontroli obejmujących swym zakresem realizację projektu.

(akta kontroli str. 611)

⁴¹ Nr 693/E/2022.

⁴² Dalej: „procedura monitorowania”.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Projekt w ramach umowy o powierzenie grantu został zrealizowany sprawnie. Związane z realizacją Programu zamówienie publiczne na dostawę laptopów i komputera stacjonarnego zostało udzielone zgodnie z przepisami Pzp, m.in. w zakresie trybu postępowania oraz oceny i wyboru oferty. Umowa na dostawę sprzętu komputerowego została zrealizowana terminowo. Beneficjentom końcowym zapewniono ten sam rodzaj przenośnego sprzętu komputerowego oraz porównywalny jego stacjonarny odpowiednik, a także warunki do nieodpłatnego usuwania usterek sprzętu w okresie jego gwarancji. Wniosek rozliczający otrzymany grant został terminowo złożony i zawierał dane wynikające z dokumentacji źródłowej. Wprowadzono wymaganą procedurę służącą utrzymaniu efektów Programu oraz egzekwowano wynikające z niej obowiązki.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, 27 września 2024 r.

Kontroler

Radosław Sobuś

Starszy inspektor kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
2 up.
Ewa Duszczyńska
podpis

LGD.410.7.3.2024

Gdańsk, dnia 11.09.2024 r.

UPOWAŻNIENIE

Upoważniam Panią Ewę Duskę - p.o. wicedyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku do podpisania wystąpienia pokontrolnego P/24/076 Realizacja programu "Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym", przeprowadzonej w : URZĄD MIEJSKI W SŁUPSKU.

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
Tomasz Stabosz
Tomasz Stabosz

